

РАХУНКОВА ПАЛАТА УКРАЇНИ

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 234-95-65, 234-10-41, факс (044) 226-33-82
E-mail: rp@ac-rada.gov.ua

16.02.2016 № 03-264

На № _____ від _____

Секретарю Ради національної
безпеки і оборони України

Турчинову О.В.

Щодо результатів аудиту

Шановний Олександр Валентиновичу!

Рахункова палата за результатами розгляду аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, спрямованих на розвиток та функціонування єдиної державної системи моніторингу навколишнього природного середовища, інформує.

Чинні законодавчі акти визначають необхідність створення державної системи моніторингу навколишнього природного середовища та її складових як основи прийняття ефективних управлінських рішень у цій сфері.

Кабінет Міністрів України визначив порядки створення та функціонування системи моніторингу довкілля та її окремих складових, а також пріоритети її функціонування: захист життєво важливих екологічних інтересів людини і суспільства, збереження природних екосистем, відвернення кризових змін екологічного стану довкілля і запобігання надзвичайним екологічним ситуаціям.

Проте створення і функціонування системи моніторингу здійснюється з недотриманням принципу узгодженості нормативно-правового та організаційно-методичного забезпечення, що призводить до недотримання в повному обсязі затверджених порядків їх виконавцями.

З 11 органів виконавчої влади, задіяних у системі моніторингу навколишнього природного середовища, кошти державного бюджету на його проведення протягом 2012–2014 років і 9 місяців 2015 року планувало та отримувало сім.

Головним джерелом покриття видатків на проведення робіт з моніторингу навколишнього природного середовища для більшості суб'єктів моніторингу був загальний фонд державного бюджету, що через обмеженість фінансових ресурсів держави призводило до недофінансування заходів у планових обсягах.

Крім того, аудит засвідчив, що за обмеженості фінансових ресурсів держави **ефективним джерелом фінансування створення та розвитку системи моніторингу є міжнародна фінансова і технічна допомога.**

Зважаючи на фактичні обсяги видатків протягом 2012–2014 років і 9 місяців 2015 року, система моніторингу навколишнього природного середовища як єдина мережа спостережень за змінами стану довкілля не діяла.

При цьому протягом зазначеного періоду спостерігалася тенденція до **скорочення мережі системи гідрометеорологічних спостережень, кількості лабораторій і створів проведення спостережень на поверхневих водах, значне зменшення кількості спостережних свердловин та вимірів рівня у них, практично припинено відбір підземних вод на хімічний аналіз.**

Серед головних недоліків функціонування діючих мереж спостережень за навколишнім природним середовищем, зокрема:

- **недостатність** нормативно-методичної бази з моніторингу довкілля щодо здійснення його за всіма видами моніторингу на єдиних методичних засадах, недостатність інформаційного обміну;

- **відсутність** достатнього обґрунтування вибору пунктів спостережень;

- **суттєвий дефіцит** сучасних лабораторних приладів та обладнання поряд із значною зношеністю існуючого;

- **недостатність** автоматизованих постів спостережень та автоматизованих геоінформаційних систем.

Як наслідок, **існуюча система моніторингу навколишнього природного середовища не досягає мети свого створення, функціонує з недотриманням її основних принципів, визначених чинними нормативно-правовими актами, та не забезпечує отримання повної, своєчасної та узгодженої інформації про стан навколишнього природного середовища, що унеможлиблює формування оперативних прогнозів змін навколишнього середовища та створює ризики національної безпеки держави в екологічній сфері.**

Поряд із цим аудит засвідчив, що залишається актуальним і потребує **термінового виконання рішення Ради національної безпеки та оборони України від 25.04.2013 "Про комплекс заходів щодо вдосконалення проведення моніторингу довкілля та державного регулювання у сфері поводження з відходами", уведене в дію Указом Президента України від 18.10.2013 № 572/2013, у частині вдосконалення проведення моніторингу довкілля.**

Надаємо в порядку інформування.

З повагою

Голова

Р.М. Марута

Вик: Веркасова О.В.
тел. 234-39-08